

SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popoldne in včerajni nedeljo in praznike.

Insekti: Prostor 1 m/m × 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupičski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklici, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenite ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanje glede inseratov na se naloži znakma za odgovor.

Upravljalstvo "Slov. Naroda" in "Narodna Tiskarna" Knaflova ulica št. 5, uradljeno. — Telefon št. 314.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:	V inozemstvu:
celoletno naprej, platan	K 180— celoletno . . . . .
polletno	90— polletno . . . . .
3 mesečno	45— 3 mesečno . . . . .
1	15— 20—

"Pri morebitnem povisjanju se ima daljša naročnina doplačati."

Novi naročniki na postopek v prvi naročnino vedno po nakaznici.

Na samo nismen naročila brez poslovne denarja se ne moremo ozirati.

Uradništvo "Slov. Naroda" Knaflova ulica št. 5, 1. nadstropje.

Telefon št. 34.

Dopise oprojema so podpisane in zadeščno frankovane.

Rokopisav ne vrča.

Posamezna številka velja 1 krona.

Poštnina plačana v gotovini.

I. Hilbert:

Nemške uradnike v Slovencija?

Na članek gosp. Ant. Lajovica, ki ga je prinesel »Slov. Narod« dne 30. oktobra, je odgovoril, v kolikor je šlo za sodniške uradnike, gospod predsednik višega deželnega sodišča Ivan Kavčnik.

Toda gospod Lajovic izraža v svojem članku sploh tako čudne nazore, da se mi zdi potrebno, da reagiram v interesu slovenskih javnih uradnikov in slovenske intelligence sploh i jaz na njegova izvajanja.

Ne bom zavračal zahteve gospoda pisca, da morajo vsa vplivna ali le udobna mesta ostati last izključno Slovencev domačinov, če tudi nas je precej, zlasti državnih uradnikov, ki nismo sicer Nemci, pa tudi ne "Slovenci domačini", ker so take zahteve vobče neizvedljive. Z nazori gosp. Lajovica pa se strijam v toliko, da je treba precešnje opreznosti pri sprejemanju Nemcov v javno službo, toda pri presojačju vprašanja glede nastavitev nemških uradnikov ne sme biti nih narodna pripadnost v principu nikaka zapreka; edino, kar se od nih sme in mora poleg strokovne sposobnosti zahtevati, je lojalnost napram jugoslovenski državni misli. Zato se mi zdi nerazumljivo, da zahteva gospod Lajovic v isti sapi od nemških uradnikov celo, da se udeležujejo našega narodnega dela. Narodno delo je naša sveta dolžnost, a pri tem delu sime sodelovati samo tisti, ki imata srce za to, to je Slovan. Vsa prisilno sodelovanje Nemcov na našem narodnem delu bi bila samo skrunitev naših narodnih svetin, naj si bi bila nemška roka, ki bi posegala vmes. Še tako poštena.

Dalej pošilja gospod Lajovic nemške uradnike, v kolikor bi si jih sploh smelo nastaviti, na deželi. Ljubljana bi naj bila samo za Slovence. Ali je to staljše v narodnem oziru pravilno? Če bi šel članek te enkrat na deželi, na primer v večte ali manjše kraje na Dolenjskem, da sondira mišlenje ljudskih mas, bi se prepričal, kako krvavo, krvavo je

treba baš v takih krajih delavnih, značajnih narodnih inteligentov, da bi vodili ljudske, po demokratično orientirane mase! In to naložo misli menda gospod Lajovic prepustiti Nemcem? Večkrat sem se zamisli nad čudnim pojmom, da precešnji del slovenske intelligence mrzi življenje na deželi. Sam sem bival 12 let na Dolenjskem in le temu se imam zahvaljevati, da sem se polnoma udomačil med Slovenci in da sem vzljubil slovensko ljudstvo. V ljubljanskem ozračju bi se to ne bilo zgodi v celih 32 letih mojega bivanja na Slovenskem. Z veseljem se spomnjam občevanja z dr. Meningerjem, Jankom Kersnikom in drugimi inteligenti, ki so se prav dobro počutili na deželi. Tudi narodno življenje v po večini nemškutarskih krajih na Štajerskem je dalo dovolj duševne hrane vsakemu, ki je imel le količik čuta za narod.

Popolnoma pa moram zavrniti misel gospoda Lajovica, da Slovenec mora dobiti prednost pred Nemcem, če tudi bi bil le ta stokrat sposobnejši. Če bi se hotelo to idejo uveljaviti v praksi, bi morali v prvi vrsti protestirati slovenski uradniki, ki imajo k sreči vse boljši kvalifikacije kakor I odstotek nemških nastavljenec. Ako bi se udomačila takšna nemoralna praksa, bi to nomenito propad državne uprave na Slovenskem.

G. Lajovic govorji o avstrijski mentaliteti. Meni se zdi prav nesenzacionalna mentaliteta avstrijska: v teoriji ravnonovnosti vseh državljanov, ki so tudi zalamčena v mirovni pogodb, v praksi pa

menskih sodržavljivov. Nai mi nihče ne govorí o kaki sentimentalnosti!

Ni to sentimentalnost, je to le ponos svobodnega državljana, ako zavračam, da bi se udomačilo v naši državi to, kar nas je gnetlo v starri Avstriji. Sovinjska in demokratična med nami več, kakor je zdravo, zato proč z njima!

Proti nacionalistični zaroži v Italiji.

Milanski »Corriere della Sera« se zavrača havi z avstrijskično politiko italijskih nacionalistov, pa pravi, da pošiljajo nacionalisti in fašisti vsak dan admiralu Milu v Zader brzojavke, s katerimi ga pozivajo, naj odreže pokornost kralju in vladu in parlamentu, kdo mu pride ukaz, da mora zapustiti Dalmacijo. Propaganda nacionalistov

dela že dve leti zajedno z revolucionarno propagando socialistov z vso silo, da bi uničila veliko zmago, ki jo je Italija izvojala, ki pa se ne meri v kvadratnih kilometri podojnjene teritorije.

Nacionalistična propaganda je do sedaj dosegala samo to, da je Italija brez potrebe potrosila nekoliko milijard in dejstvo novih vojn.

Fran Govekar:

Jubilej hrvatske Talije.

Tout comme chez nous!

In moral je priti skladatelji in kapelniki Ivan pl. Zajc, da je začel s stalno hrvatsko opero. Dne 2. okt. 1870 je dirigiral premijero svoje operne v treh dežajnih »Mislav«. K nam pa je moral priti skladatelj, operni tenor in kapelnik Fran Gerbič leta 1887, da smo sploh mogli začeti s slovensko opero.

Genialni Zajc je vodil opero do leta 1889. Nato se je stalna opera ukinila in Zagreb se je moral do leta 1894 zadovoljevati s hrv. operni stacionari. Vodila sta ih blvši operni baritonist Ivo pl. Hreljanović in kapelnik Nikola pl. Faller. Pa se je srebro na gledališkem barometru zoper dvignilo in opero je prenordil in dvignil na sitno višino intendant Stipe pl. Miletič. Hrvatska Talija je 14. oktobra 1895 dobila novo krasno poslošenje, v katerem se je razvila do henričkovane krasote. Zaradi bolhnosti, še bolj pa zaradi

sekatur vladinih je Miletič l. 1898 odstornil in sledil mu je štiri sezone Ivo pl. Hreljanović. Nato je po žil Madžarov ban Khuen Hedervary stalno hrvatsko opero razprtul (leta 1902), a Faller le smel nadaljevati le z operetami. Zoper le bil Zagreb več let brez operne. Vendar je Faller polagoma zoper začel z dilettanti in operetnimi silami goiti opero ter je z velikim trudom uprizarjal celo velika operna dela.

Sele leta 1909. je obnovil stalno opero intendant pisatelj Vlad. pl. Trešnec, ki to je dvignil polagoma do Miletičeve dovršenosti. Kakor Miletič, ra je moral l. 1918 iz polnilih razlogov tudi Trešnec odstopiti in se umakniti vrokojenemu polkovniku noslancu Ovidonu pl. Hreljanović, bratu pokloničnu Ivana. Ta je nadaljeval Treščeve delo in postala nenevna. A že februarja l. 1. se je Hreljanović umaknil in kmalu nato je bil imenovan za intendant dr. Nikolaja Andrića, profesor. pisatelj in teatralog, ki je bil pred 25 leti Miletičev dramaturg. Niegov cilj je, dvigniti drama in opero na višino Miletičevih in Treščevih sezont ter

ih, če možno, celo nadkraliti. V to svrhu želi predvsem zgraditi novo gledališče, da bosta imeli drama in opera — kakor v srečnem Ljubljani — vsaka svoj dom. Tako so Hrvati praznovali z ozirom na 2. okt. 1870 — t. j. od premijere Začevskega »Mislava« — 50letnico svoje operne. Tudi slovenski pevci imajo zasluge za razvoj hrvatske operne umetnosti: Fran Gerbič je bil več sezonski prvi operni tenor. Josip Noll prvi njegov operni bariton. v sezoni 1873—4 je bila »močna primadona« Slovenka Antonija Neugebauer, v sezoni 1892—3 operni tenor Franjo Bučar, kasneje prva operetna sestrica in operna devka Irma Polakova, še kasneje prvi operni bas Josip Križaj, operni bariton Rudolf Bekšek. Josip Levar in Robert Primozič ter končno prvi operni tenor Josip Rihavec. Slovenci so bili torej in so še danes glavni stebri hrvatske opere.

Izmed naših komponistov je bil na opernem in operetnem repertoarju zastavljan edino Viktor Parma. Operni oziroma noli so nizovne one-rete. Apolonov hram dvakrat. »Carične amaconke« 25krat in »Lokavi-

rala Giardino in Caviglia sta pripravljena, z vojsko nastopiti proti notranjim nemirim in neredom, ki bi vzel Italiji ves ugled v inozemstvu in jo pehnili v laskoto. Notranji boji, katerih se boje, so v zvezi z rešitvijo jadranškega vprašanja.

Ponavljamo, da je poštena rešitev

šitev more prineseti mir na Jadran in le poštena rešitev tega vprašanja more obvarovati Italijo pred notranjim katastrofom. Po pošteni rešitvi pa nočejo slišati italijanski nacionalisti, pa tudi italijanski gospodje generali ne.

Še enkrat koroški plebiscit.

Po nepriznanem izidu glasovanja na Koroškem se je pisalo dosti o tem, kdo je to zakrivil. Naj mi bo dovoljeno kot koroškemu rojaku, da i jaz izredno svoje sode.

Kdo počna koroške razmere, ta ve, da so Nemci poskusili vse, da bi slovensko ljudstvo prejko mogoče pomemljili. Porabili so vsa sredstva za to, pomagale so jim šole, uradi in vsa uprava. Ni čuda, da se je nemški duh hitro razširil in okužil vse razumek malih časnih izjem in da so se ljudje odtujili slovenskemu mišljenju in čustvovanju. Bile so občine, kjer se je sicer že govorilo slovensko, a mišljenja so bili vsi le Nemcem prijaznejša. To so tako zavilji nemčurji, ki so oravili, da so tudi Slovenci, da nečejo ničesar slišati o Kranjih v Srbih.

Glavni pogrešek je bil, da so se priklopile na konferenci v Parizu te občine k coni A, ko se je vendar moral vedeti, da nas te občine pri glasovanju uprostijo. Če se je storilo to vselej nasvetna naših eksperfov, potem se mora reči, da niso poznali razmer, če pa je to storila antanta iz lastnega nagiba, potem je bil plebiscit samo dobro preračunjena komedija.

Ako se trdi, da je bila kriva naša uprava, da je bil izid glasovanja za nas neugoden, moram temu ugovarjati. Ako bi uprava storila bogove kaj, nemčurje bi nikdar ne pridobil. Temu oritri vsekakdo, ki počna koroške nemčurje v dno duše.

Gonja proti Srbom je igrala pri plebiscitu tekisto največjo vlogo. V starji Avstriji se je sistematično delalo na to, da se neti mržnja in sovraštvo do naših bratov Srbov. To sovraštvo se je vzbujovalo posebno med svetovno vojno, tudi poohod srbskih čet leta 1919. po Koroški ni usodno vplival na razpoloženje ljudstva. To so spremeno izrabili Nemci, agitirajoč s tem, da bodo gospodarji Srb, da bo treba plačevati silne davke, seveda zonet Srbom. Vse dokazovanje, da je počel preko drugače.

To je kljub temu izreklo nad 15.000 Koroščev domačinov za Jugoslavijo, je to dokaz, da tisočletno hlapčevanje vendar še ni moralno korumpiralo vseh koroških Slovencev.

Ce je še kaj pravice na svetu, mora to antanta vpoštovati in nam prideti vsej oni deli Koroške, ki se je izrekli po pretežni vedeni za Jugoslavijo.

Politične vesti.

= Kaj vse klerikalci vedo. »Slovenec« vede v povedati, da kandidira dr. Tavčar samo radi tega, da reši mandat dr. Kramerju. Ce bi bil izvoljen dr. Tavčar, vsled bolhnosti ne bi hodil v Beograd, marveč bi odložil mandat v pred dnevi Kramerju. Ta novice se zdi klerikalni listu tako važna, da ji je dal prst debel naslov. »Slovenec« ve prav

dobro, da je dr. Kramer na listi Kot Četrte kandidat, ako torej trdi, da bo dr. Tavčar odložil svoj mandat v pred dnevi Kramerju, potem s tem priznavajo, da bo izvoljen vse trije prvi demokratični kandidati, kar bi pomenjalo toliko kakor da v Ljubljani sploh ne bo izvoljen nobeden klerikalni kandidat. Konstatiramo in beležimo!

sluga« 7krat ter operi »Ksenija« 21-krat in »Stara pesem« 5krat.

Zanimivo je zvedeti, katere opere so imele v Zagrebu tekom 50 let na več repriz; pelli so: »Aida« 106krat, »Carmen« 117krat, »Cavalleria rusticana« 102krat, »Ples v maskah« (Verdi) 103krat, »Lucija Lammermoorska« 60krat, »Mad. Butterfly« 77krat, »Mignon« 54krat, »Zrinski« 135, »Pagliacci« 79, »Porin 45, »Prodana nevesta« 94, »Ringollo« 96, »Sevillski brivec« 78, »Tosca« 77, »Traviata« 107, »Trofatore« 131, a »Faust« 195krat! Vse druge opere so imele manje repriz.

Ljubljanska in zagrebška opera sta sili vedno dobrini sestri. Podprteli sta se z gosti, materiali in kostimi, a seveda je bila slovenska opera tista, ki je uživala največkrat hrvatsko kavalirsko ustrežljivost. Intendant Tresnec nam je v sezoni 1913—14 od novembra do aprila s svojo opero in opereto priredil celo leto in repertoarno bogato stajajočo. ki je nadomeščala slovensko, takrat razpuščeno opero.

Iz skromnega varoškega mestnega gledališča se je dvignila hrvatska Talija do kr. zemaljskega

deželnega) ter od 18. februarja do Narodnega kazališta kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca. Tak je danes oficijalni naziv zagrebškega gledališča. Z vsemi njegovimi intendanti, od Miletiča, Mandrovića, Filjana do Tresneca in Hreljanovića smo bili Slovenki v bratskih stikih. Trdno se zanašamo, da ostane tudi posledji takoj. Prof. dr. Andrić je že dokazal svoje posebno živo zanimanje za našo dramsko ter jo je pozval na častno gostovanje že dvakrat. Zelimo, da se vezi med jugoslovenskimi gledališči še trdneje sklenejo.

Ustavili smo se ob milinku ter se ozrlj nazaj na dobo borb z vladu tujcev ter s kulturno in finančno bedo rojakov.

Zdaj smo svobodni, sami svoli in za seboj imamo državo: moralnih in realnih sredstev v izobilju. Hajdi torej pogumno dalje in vi

— **Ministrski svet.** Na seji ministrskega sveta so sklepal o volitvah za konstituanto in o razpisu ministrstva za notranje stvari vsem političnim oblastvom, da morajo biti volitve popolnoma svobodne in brez vplivanja s strani političnih oblasti. Nato so sklepal o vabili Italije na direktna pogajanja za rešitev jadranskega vprašanja.

— Iz demokratične stranke. Zagreb, 3. novembra. V nedeljo se je vršil v Belovaru dobro uspel shod demokratične stranke za celo županijo, ki šteje okrog 79.000 volilcev. Na shod so pristali trikratne iz vseh okrožij, osotito mnogo pa je bilo navzočih seljakov. Shod je očvoril vodil dr. Belobrk, glavni govornik pa je bil narodni poslanec Wilder. Prečitala in odobrila se je z velikim navdušenjem kandidatna lista. Nosilec liste je poslanec Wilder, prvi kvalificirani kandidat pa dr. Srgjan Budaljšev. Shod je izborni uspel, kar znači za belovarsko okrožje, kjer je glavnih tabor Radičev, zelo mnogo. — I. t. m. se je vršil istotako lep shod demokratične stranke v Gjurgjevcu, na katerem je govoril poslanec Wilder. Navzoči seljaki so burno odobravali izvajanje poslanca Wilderia, zatrjujoč, da je veliko razlike med stvarnimi argumenti demokratičnih izvajanj in demagoštvo Radičevcev. — 28. oktobra se je vršilo v Varaždinu Konferenca demokratične stranke, katere se je udeležilo nad 100 volilcev. Minister za agrarno reformo dr. Krizman je razvil program demokratične stranke in načela stranke v vprašanju rešitve agrarne reforme. Za njem je govoril poslanec dr. Ivan Novak, bivši poverjenik za Prekmurje. Izvajanja obet so žela burno odobravljana. Končno se je ob splošnem navdušenju prečitala in odobrila kandidatna lista. Nosilec liste je minister dr. H. Krizman, prvi kvalificirani kandidat pa dr. Ivan Novak.

— Kako še imajo posamezne stranke pri volitvah? Zagreb, 3. novembra. Riječ SHS-poroča o čansah glede zmage pri volitvah v konstituanto sledi: V provinciji je razburila neiskrena in koruptična politika radikalne stranke za časa evakuacije in v času, ko je sodelovala v ujetnjeni državi v vladi, vso javnost, tako, da nima mnogo upanja, da bi zmaga. Tudi hrvatska zajednica vsled svoje dvoučne politike in svojih separatističnih tendenc nima mnogo upanja na zmago. Računa se, da bo dobila pri volitvah demokratična stranka do 180 mandatov, radikalci 80, hrvatska zajednica pa komaj 8 do 10.

— Tribunačne politiki hrvatske za jednice. Beograd, 3. novembra. Današnja radikalna »Tribuna«, glasilo zavezničkih hrvatskih zajednic, trdi, da bi bila uredba države, kakor jo predlaga hrvatska zajednica, to je federalizem, nemisel. Zato pravi daje, da ne more stati v napred prognoze, kakšen bo izid volitev, sigurno pa je, da mora tak federalistični program, kakor ga priporoča hrvatska zajednica, upropastiti stranko.

— Koalicija naprednih strank v Bosni. Zagreb, 3. novembra. »Riječ SHS«-poroča iz Sarajeva, da je volilna koalicija naprednih strank v Bosni izdala proglašenje, da bodo demokratična stranka, težački savez in muslimanska težačka stranka nastopile pri volilni borbi jedinstveno. Točki: edinstvena država in radikalna rešitev agrarnih vprašanj tvorite temelj sedanjemu sporazumu. V Sarajevu se je že sestal centralni odbor, ki bo vodil celo akcijo.

— Tribunačne politiki Stepana Radića. Beograd, 3. novembra. Včerajina »Tribuna« primača pod naslovom: »Hrvatska zajednica v Stepanu Radiću«, v katerem pravi med drugim: Na sestanku organizacij hrvatske zajednice dan 31. oktobra t. l. v Zagrebu je branil v svojem govoru dr. Ante Pavelić Stepana Radića z vso vhemenco in trdi, da Stepan Radić ni krit ruševanju proti državi in da ni vodil Italijanom prijezne politike. Na sestanku se je sklenilo, da se zahteva od vlade, da Stepana Radića takoj izpuste iz zapora. »Tribuna« dostavlja k temu, da bi bila stvar sodišča, da to odloči, ali je bil Radić krit ali ne, da pa bi moralno biti hrvatsko zajednico sram simpatizirati s takim početjem, kakor je bilo Radićovo in z njegovo osebo agitirati med narodom. »Tribuna« ob koncu svojih izvajanih vprašanj: Ali je hrvatski zajednici znano, da vzbuja s takim početjem med narodom le hudo kri in nezadovoljstvo in da se bodo trezni elementi s studom obrnili od stranke, ki se poslužuje takih sredstev.

— Vprašanje sekvestrov. Našo poslanstvo na Dunaju je obvestilo ministrstvo za zunanje stvari, da avstrijska vlada načelniči sekvestrov nad imetjem naših podanikov, češ da naša vlada tudi niničnega sekvestra med imetjem avstrijskih podanikov. Razume se, da je ta akt avstrijske vlade kršenje mirovne pogodbe; medtem ko sekvester nad imetjem avstrijskih podanikov služi kot garancija za izpolnitve salinermarske pogodbe, služi sekvester nad imetjem naših podanikov v Avstriji samo kot garancijo, da bodo naši podaniki plačali avstrijskim tvedkam svoje dolgove. Dostavljeno so dolgovni naši podaniki minimalni, vendar zahtevajo Avstriji, da ukinje naša država sekvester nad imetjem avstrijskih podanikov. Doznavanje se, da bo naše pravosodno ministrstvo zahtevalo od ministrstva za zunanje stvari, da izda o tem svoje mnenje.

— Vprašanje vojne odškodnine. V predsedništvu ministrskega sveta se je vršila ministrska konferenca, na kateri se je razpravljalo o stanju vojne odškodnine na podlagi poročila, ki ga je predložil naš delegat v reparacijski komisiji v Parizu, Boškovič. Vprašanje vojne odškodnine se nahaja v istem stiku pred nekoliko meseci, ko so zavezniki zahtevali od naše vlade, naj žrtvuje 1% vojne odškodnine. Naša vlada je tekrat pristala na to zahtevo, vendar pa je zahtevala kompenzacijo na drugi strani. Od tega časa se to vprašanje ni pomaknilo niti za korak naprej. — Na seji se je razgovarjalo tudi

o sklicanju parlamenta, vendar so vse ministri izrazili svoj dvom o možnosti sklicanja, ker so se vsi poslanci razšli na agitacijo. —

— Trumbićeva kandidatura. Beograd, 2. novembra. »Pravdac« poroča: Vprašanje kandidature ministra za zunanje stvari dr. Trumbića že ni rešeno. Za sedaj stoji to vprašanje, kakor sledi: Dr. Trumbić je za svojo osebo izjavil, da ne bi mogel sprejeti kandidature odake posamezne skupine, ker zahteva sedanj položaj Dalmacije, da mora z vso odločnostjo nastopiti čimbolj nepristransko. Obenem sodi, da niti njegov položaj kot ministra za zunanje stvari ne dopušta, da bi v trenutku reševanja jadranskega vprašanja sprejel zaupanje same stranke. Ako se vpraševanje ti razlogi, potem se more reči, da je stališče dr. Trumbića dosti umestno. Brezdomno bi dejstvo, če bi 30.000 volilcev s svojimi glasovi pokazaalo, da imajo enotno voljo, ugodno vplivalo tudi na inozemstvo na razmerek v državi. Radikalci so postavili posebno listo v Dalmaciji, da bi zadostili osebnim zahtevam Ljube Jovanovića, ker mislijo, da vidijo v njem dalmatinski Srbi borca, ker je v mladosti pobegnil v Srbijo. Vse ostale tri stranke, demokratična, težačka in ljudska, so dr. Trumbiću vsaka posebej ponudile mesto nosilca kandidatne liste, vendar pa med temi strankami se ni dosedaj moglo priti do sporazuma glede vprašanja skupne liste, vsekakor radi neizkrenega postopanja dr. Smolake. Kar se tiče dr. Trumbića, bi sprejel mesto nosilca sporazumne liste, v gotovem primeru, pa tudi ni izključeno, da se sploh vzdrži vse vse kandidature.

— Madžarski labiburski politiki na Bavarskem. »Münchner Zeitung« poroča, da pride v kratek v Monakovo bivši madžarski ministrski predsednik Friedrich. Z njim pride tudi večje število njegovih političnih prijateljev. Listi dostavlja, da ne more prav pojmovati, v kakšni zvezi naj bi bil monakovski obisk s Friedrichom, ki je, kakor znano, vodja frankofilske politike na Madžarskem. Ta dostavek je pač samo pesek v oči, saj je znana stvar, da so madžarski in bavarski monarhisti v najožjih medsebojnih stikih.

— Komunistična cenzura. Berlinska »Freiheit« izhaja v zadnjem času močno pobeljena, ker nočajo stavek, ki so večidel pristaši leve neodvisne socialistične stranke, postaviti notic in člankov o privrednih neodvisnih desnicarjev. »Freiheit« poroča, da bo lastniška lista odpustilo iz službe vse stavce, ako bodo nadaljevali te vrste saboža.

— Iz boljševske Rusije. Boljševska časopisje odkrito priznava, da se je ruska zunanja trgovina popolnoma poneverečila. Rusija mora plačevati v zlatu, katerega pa jo vedno manj v Rusiji. Časopisje svetuje vladu, naj posveti večjo pozornost lesni industriji, ki edina še more izboljšati žalostni gospodarski položaj Rusije. — Vsej Rusiji preti lakota. Boljševski statističarji pravijo, da znašajo njihove zaloge samo 220 milijonov pudov, ki pa tudi ne bi zadostovali za vse milijone ruskega prebivalstva. — Praski »Casa« pričuje strokovno razpravo, ki dokazuje na podlagi številk, da je Rusija gospodarsko izmognjana, da ne more poslati v inozemstvo nobenih surovin. Vsako upanje na izboljšanje evropske krize po sklepom miru z Rusijo, je le samoprevara.

— Novinarski atašej Osijek, 3. novembra. Osječki novinarji so naslovili na vlogo vloga, v kateri povdajajo potrebo ustanovitve mestni novinarskih atašej pri poslaništvi v vseh važnejših centrih, ki bi

nzdrževali svez z inozemskim časopisjem in dajali diplomatom potrebne informacije.

— Naš Madridski poslanik. Naš poslanik v Madridu, dr. Ante Tršić-Pavlić je včeraj posestil ministrskega predsednika dr. Vesniča in zunanjega ministra dr. Trumbića ter je danes odpotoval v Dalmacijo, kjer bo bržkone kandidiral pri volitvah v ustavotvorno skupščino. —

— Ločitev cerkve od države na Češkoslovaškem in Vatikanom. »Osservatore Romano« izjavlja z ozirom na veste, da je papež privojil v ločitev cerkve od države na Češkoslovaškem: Pooblaščeni smo izjaviti, da minister češkoslovaške republike v Vatikanu ni podal nobene tozadovne izjave in da za to sveta stolica iz tega vzroka ni izrekla svojega mnenja.

— Madžarski labiburski politiki na Bavarskem. »Münchner Zeitung« poroča, da pride v kratek v Monakovo bivši madžarski ministrski predsednik Friedrich. Z njim pride tudi večje število njegovih političnih prijateljev. Listi dostavlja, da ne more prav pojmovati, v kakšni zvezi naj bi bil monakovski obisk s Friedrichom, ki je, kakor znano, vodja frankofilske politike na Madžarskem. Ta dostavek je pač samo pesek v oči, saj je znana stvar, da so madžarski in bavarski monarhisti v najožjih medsebojnih stikih.

— Komunistična cenzura. Berlinska »Freiheit« izhaja v zadnjem času močno pobeljena, ker nočajo stavek, ki so večidel pristaši leve neodvisne socialistične stranke, postaviti notic in člankov o privrednih neodvisnih desnicarjev. »Freiheit« poroča, da bo lastniška lista odpustilo iz službe vse stavce, ako bodo nadaljevali te vrste saboža.

— Iz boljševske Rusije. Boljševska časopisje odkrito priznava, da se je ruska zunanja trgovina popolnoma poneverečila. Rusija mora plačevati v zlatu, katerega pa jo vedno manj v Rusiji. Časopisje svetuje vladu, naj posveti večjo pozornost lesni industriji, ki edina še more izboljšati žalostni gospodarski položaj Rusije. — Vsej Rusiji preti lakota. Boljševski statističarji pravijo, da znašajo njihove zaloge samo 220 milijonov pudov, ki pa tudi ne bi zadostovali za vse milijone ruskega prebivalstva. — Praski »Casa« pričuje strokovno razpravo, ki dokazuje na podlagi številk, da je Rusija gospodarsko izmognjana, da ne more poslati v inozemstvo nobenih surovin. Vsako upanje na izboljšanje evropske krize po sklepom miru z Rusijo, je le samoprevara.

— Novinarski atašej Osijek, 3. novembra. Osječki novinarji so naslovili na vlogo vloga, v kateri povdajajo potrebo ustanovitve mestni novinarskih atašej pri poslaništvi v vseh važnejših centrih, ki bi

vjetnika vlada odločena z vsemi silami sovjetski red braniti in pozivlje vse komuniste, naj stope na straži. V Moskvi se vrše mnogobrojne aretacije. Vsi člani generalnega in mornariškega štaba so aretirani. V Orenburgu so internirali 3000 carških oficerjev. Ker se je v Smolensku uprl voč polkov, so bile rdeče čete, ki so došle iz Smolenske razorezane.

NA POTU PROTI MOSKVII?

— d Pariz, 3. nov. Listi poročajo iz Kodanja: Poljski general Balakowicz je s svojimi prostovoljnimi četami zasedel Minsk in baje ogroža Smolensk, kjer je izbruhnila vstaja proti boljševikom. Balakowicz namerava korakati proti Moskvi.

— d Berlin, 3. nov. Obmejna brama na Vzhodnem Prusku proti Litvaniji je ojačena z državnobrambimi četami.

Iz naše kraljevine.

— Regent Aleksander v nevarnosti. »Narodna Politika« poroča iz Beograda: Kakor javlja iz Soluna, je regenta Aleksandra zajel na poti iz Aten v Solun na morju velik vikar in je morala torpedovka pristati pri nekem otoku, tako da se bo regent vrnil v Beograd šele 4. t. m. —

— Srednja tehnička šola v Beogradu. »Službene Novine« iz dne 30. oktobra prinašajo regentovo uredbo o ustanovitvi srednje tehničke šole za vzgojo inženirskega pomočnikov in arhitektov v Beogradu.

— Glavna skupščina profesorskega društva, sekcija Zagreb, se je vršila dne 1. novembra 1920 v kemijski predavalnici L. realne gimnazije. Kakor znano, se je osnovalo v Beogradu 7. oktobra 1. jedinstveno profesorsko društvo, ki kateremu so pristopila vse pokrajinske profesorske društva kot sekcije. Samo uprava društva hrvatskih srednješolskih profesorjev je bila proti ujedinjenju. Za to so pristaši jedinstvenega društva izstopili iz društva hrvatskih srednješolskih profesorjev ter osnovali zagrebško sekcijo. Dvorana je bila namenjena ženskemu društvu v Beogradu da ne bi imela p. Ruža v njem svoje odborniško mesto. — Pokojna Ruža Stojanović je bila hči pokojnega majorja L. Stojanovića, ter živila složno in v veliki družini ljubavi s svojo mamico vido, s sestro Ljubicom in bratom Radmilom. Pisala je mnogo v srbske časopise ter bila vrla sodelnica »Jugoslovenske zene«. Njeni je bila zasluga, da smo se me Slovenke kmalu po preobratu seznanili z odličnimi Srbijanci. Lani v juliju je obiskala Ljubljano in lepo Gorenjsko. Za časa mojega poseta v Beogradu bila mi je zvesta spremljalka v ljubek ciceron. Ob svežem Tvojem grobu se ti Slovenke poklanjam, nepozabna Ruža, ter obljubljamo, da bomo v istem zmislu kot ti, delovali za blagor in dobrobit naše ujedinjenje Jugoslavije. Mača.

— Draginjske doklade. Z včerajšnjim dnem so popolnoma urejene draginjske doklade osebju vseh prometnih ustanov. Po tej ureditvi bodo draginjske doklade omenjenega osebja za 25% več od draginjskih dokladov ostalih državnih nastavljenje. V ministrstvu za promet se sedaj izvršuje naredba glede ureditve dnevnice za čas potovanja. —

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. novembra 1920.

kakor svoječase, ko ko je strejal iz zaledja — liberalnih listov.

— Nov italijanski odpravnik poslov v Ljubljani. Italijanska vlada je določila nekega tajnika svojega poslanstva v Beogradu, da do imenovanja konzula v Ljubljani prevzame vodstvo poslov ter izdajanja vizumov za potovanje v Italijo. Dosedanji odpravnik Cornelli je bil odpoklican, najbrž zaradi številnih pritožb proti njemu odnosno njegovemu rojenemu Kregarjevi.

— Stevilo volilcev v Ljubljani in volilča. Volilni imeniki volilcev za volitve v konstituanto so za Ljubljano povsem dovršeni in izpopolnjeni. Vpisani je bilo naknadno še 592 volilnih upravičencev, katere so posamezne stranke reklamirale. Prvotno je volilni imenik vseboval 10.643 volilcev, sedaj znaša njih število 11.235. V Ljubljani se bo volilo na 14 volilčih, k prvotnim 11 so bila dodana še tri volilča. Spodnja Šiška voli na dveh volilčih. Poljanskemu in Šentjakobskemu okraju bo dodeljeno še po eno volilča.

— Golgata koroških Slovencev. Po prejšnji velikovski župan Pinteritsch je izklik v obliki okrožnice na vse prebivalstvo cerkvene občine Št. Rupert. V tej okrožnici pozivlje vse župljane, naj se izrežejo za izgon župnika Treiberja in Šolskih secer z motivacijo, da so to osebe najbolj podpirajo slovenski živelj v velikovski okolici. Nekateri odstavki te okrožnice se glase nastopno: »Dieses Schriftstück geht in der ganzen Kirchengemeinde St. Rupert herum, um die Unterschriften der Pfarrkirche zu sammeln, die emport sind den grossen Hetzer des SHS Staates noch in ihrer Mitte zu haben und die darauf bestehen, dass er entfernt wird. Würde der Fürstbischof diesem Verlangen nicht entsprechen, dann würde man sich eben auf eigenen Faust rächen. Mit dem Pfarrer müssen auch die Schwestern mit ihrer Trutzschule verschwinden.« (Ta spis kroži po vsej Šentjakobske cerkveni občini, da zbirajo podpise župljyanov, ki so ogorčeni, še imeti v svoji sredini velikovski okolici. Nekateri odstavki te okrožnice se glase nastopno: »Dieses Schriftstück geht in der ganzen Kirchengemeinde St. Rupert herum, um die Unterschriften der Pfarrkirche zu sammeln, die emport sind den grossen Hetzer des SHS

lo veliko zmedo, zakaj nobenih točnih inštrukcij ni, kako se naj zacarini blago, ki je dospelo pred 3. t. m. na carinarno, a še ni bilo zacarinjeno. Med trgovci je to zvišanje povzročilo ostro kritiko.

— Stavka brivskih pomočnikov končana. Po osem dni trajajoči stavki so danes 4. t. m. zjutraj brivski pomočniki zopet nastopili delo. Stavkujoči pomočniki so pristali na predlog »Zadruge«, da jim mojstri zvišajo za 33 odstotkov mesečno plačo, katero sedaj lahko prejema pomočnik v tedenskih obrokih.

— Izmenjevalni in poštno-carinski urad v Mariboru. Iz Maribora poročajo: Poštni erar je kupil na Aleksandrovi cesti hišo, v kateri se bo nastal izmenjevalni in poštno-carinski urad. Danes se je sestavila komisija v to svrhu, ki obstoji iz nadsvetnika dr. Gregoriča in svetnika dr. Vagaje. Jutri despe v Maribor interministerjalna carinska komisija, obstoječa iz zastopnikov ministra finanč, prometa in pošte, da se na tunc mesta pouči o carinskih razmerah.

— Kaj pomeni to? Iz Maribora poročajo: Kakor znano je zatvoril poverjenik dr. Verstovšek Legatov učni zavod. Te dni pa je v mariborskih listih anonsirala neka Werner v Krekovi ulici št. 6, da daje pouk v trgovskih predmetih. Seveda se vrši ta pouk le v nemčini in znača šolnina 120 do 180 K, torej trikrat toliko, kot preje v Legatovu zavodu. Občinstvo se začudenjem vprašuje, kako je bilo mogoče, da je poverjenik dr. Verstovšek, ki je prevedel poučevanje celo prof. Marinu, dovolil privatno poučevanje Nemki iz Dunaja.

— Društvo »Gospodstveni Zvez« vabi vse člane in vse one, ki se zanimajo za društvo, k izrednemu občnemu zboru, ki se vrši danes, v četrtek 4. tm. ob 20. zvečer na magistratu v mestni dvorani. Koroški begunci, pride tudi vi, kar je zelo važno za vas! Dnevni red: Poročila tajnika, blagajnika, volitev odbora in slučajnosti.

— Vlaki v Dravograd. Obratno ravnateljstvo južne železnice objavlja: Od nedelje, 7. novembra 1920, vozi do preklica na progi Maribor gl. k. -Dravograd - Meža vsako nedeljo in vsak praznik posebni vlak št. 417. Vlak odhaja iz Maribora ob 13.20 in prihaja v Dravograd ob 15.07, nasproti Dravograd-Meža - Maribor gl. k. vozi do preklica od nedelje dne 7. tm. vsako nedeljo in praznik posebni vlak št. 416. Odhod iz Dravograda - Meža ob 20.06, prihod v Maribor gl. k. ob 21.45.

— Poroka. V Zagrebu se je poročil art. kapetan Mihail Lunkanc z gdéno. Margita Kašan - Albeszt Bilo srečno!

— Meestna zastavljalnica ima tomesčno dražbo marca 1920 zastavljene predmete dne 11. novembra popolne.

— Razne enkratne ustanove za revne novoporočence in za reveže razpisuje magistrat. Oklic je nabit na rotovinu in bo razglašen tudi po cerkvah.

— Srebrno poroko sta praznovala včeraj 8. tm. g. Fran Železnik, trgovski zastopnik, in njegova soprona Milka, rojena Leščnik. Še na mnoga leta!

— Aretacija. V nekem hotelu sta bila aretrirana Bosanca Ilija Galović in Ivan Grubešić, ker sta se sumljivo obnašala. Nakupovala sta na starini staro obleko. Prvi pa se je brezposelno klatil po Ljubljani.

— Podeželi odri. Od vseh strani prihajajo v slovenske liste poročila o živahnem delovanju različnih prostvenih društev in dilettantskih odrov na polju dramatske umetnosti. To je lep in razveseljiv pojav. A nekaj je, kar je že rajni Cankar s sarkazmom žigosal v enem zadnjih letnikov Ljubljanskega Zvona: Posamezniki ali pa tudi nekatera društva so mnenja, da morejo slovenski umetniki, bodisi pesnik, pisatelj, komponist, slikar ali kipar živeti od zraka. Dočim žive tujerodni umetniki udobno življenje in bogatje od dohodka svojih duševnih produktov, so slovenski umetniki siromaci. In vendar se še dobe ljudje, ki jim pritrjujejo še tiste borne honorarje in tanjieme. Vrh tega pa je to netaktnost, da rabi mil izraz, ako se vedoma in namenoma prezre opozorilo: Vse pravice pridržane. Kdo lažje utripi: društvo ali avtor-siromak? Toliko nekaterikom v ravnitanje.

— Posledica vojne. Ivani Pretnar na Javorniku na Gorenjskem je odšel mož na vojno. O njem ni bilo glasu. Uvedlo se je pri sodišču postopanje, da se proglaši mož za mrtvoga. V veliki stiski in ker ni mogla plačevati davkov in dolgov, je hoteila Ivana Pretnar prodati hišo z malim posestvom. Od neke Goršič je prejela že are 2000 K. Pozneje pa se je sodno dognalo, da ni bila upravljena k prodaji in se je tudi dalje zaznalo, da je iz njeni hiše izginilo več blaga, last neke begunke. Pred ljubljanskim deželnim sodiščem je bila Pretnar tožena goljufije in tativine, toda sodišče je izreklo oprostilno sodbo.

— Težka nesreča. Alojzija Zajc, 22letna mladenka iz Trzina, se je dne 30. oktobra t. l. popoldne vozila na vozu s svojo materjo proti domu in Ljubljano. Na černuškem mostu

okoli 13. ure pa je priletel iz neznane smeri mal izstrelek ter Alojzijo, nic hudega sluteč, težko ranil od strani v levo oko. Takoj je imela Alojzija vse oko okrvavljen. Niti mati, niti hči nista opazili nikogar, ki bi bil strejal. Mati je samo z daljave slišala votel pok, nakar se je hčerka onesvestila. Prepeljali so Zajčovo v deželno bolnišnico na očesni oddelek.

— Od avtomobila povozen. Na Tržaški cesti, kjer vedno dirajo težki in osebni italijanski avtomobili, je bil skladisnik Marcel Tomažič od avtomobila povozen. Avtomobil je bil dirjal v divjem diru ter je Tomažiča z vso silo podrl na tla, tako da je dobil težke telesne poškodbe. Tomažiča so prepeljali z rešilnim vozom v bolnišnico. Lastnik avtomobila je znan. Umestno bi bilo, ako bi policija prepovedala hitro vožnjo avtomobilov po mestu in tudi skrbela za to, da bi vozniki to prepoved uvaževali.

— Poskušen samomor. Zidar Vinko Zajko iz Vevč si je skušal končati življenje s samokresom. Ustrelil se je v levo prsno stran. Projektil je šel skozi prsa. Težko ranjenega so prepeljali v bolnišnico. Zajko se je hotel usmrtili zaradi dekleta, ki ga ni hotela poročiti.

— Konjska tativina. Ivan Kremžar, nekdanji kolporter, je izvedel drzno konjsko tativino. Na zvit način se je priplazil v Sukljev hlev v Florijanski ulici ter je znaš premotiti hlapca proti nagradi in plačilu 10 K, da mu je izročil v hlevu stoečega konja, katerega pravi lastnik je bil prevoznik Anton Pečar iz Polhovega grada. Kremžar je konja zapregel v Pečarjev voz ter oddirjal proti Domžalem, kjer so ga prijeli tamozni orožniki. Kremžarja so izročili sodišču. Konja in voz pa prevozniku Pečarju, ki bi bil kmalu oškodovan na 8000 K.

— Resna konkurenca. Kakor je razvidno iz današnjega inserata, je pričela tvrdka Brata Vokač po šestih letih prenehanka zopet vsako sredo in soboto prodajati na drobno suku in drugo manufakturno blago. Zoperito otvoritev te trgovine je s konkurenčnega stališča pozdravljati, ker le tako pridemo do znižanja cen.

Resna konkurenca. Kakor je razvidno iz današnjega inserata, je pričela tvrdka Brata Vokač po šestih letih prenehanka zopet vsako sredo in soboto prodajati na drobno suku in drugo manufakturno blago. Zoperito otvoritev te trgovine je s konkurenčnega stališča pozdravljati, ker le tako pridemo do znižanja cen.

— Pozor na položnice! Današnji številki prilagamo za one, katerim je potekla ali v kratkem poteče naročina, poštné položnice v svrhu obnovitve naročnine. Prosimo, poslužite se jih pravočasno, da ne bo obojestransko nepriljetnega prekinjanja pošiljatve.

Uprava.

Vabilo
na
volilni shod
kateri se vrši

v petek, dne 5. novembra 1920 ob 8. uri zvečer v dvorani Uniona. Na shodu govorijo kandidati Jugoslovanske demokratske stranke za ljubljansko volilno okrožje gg. dr. Ivan Taydar, prof. Josip Reisner, Ivan Mohorič in dr. Albert Kramer. Natelstvo J.D.S.

Kultura.
Repertoar narodnega gledališča v Ljubljani.

— Opera:
4. novembra, četrtek, Sem kresne noči dram. pred. Red E.
5. novembra, petek, Hofmanove pripovedke. Red A.
6. novembra, sobota, Od bajke do bajke. Red D.
7. novembra, nedelja, Sem kresne noči dramska predstava. Izv. abum.
8. novembra, pondeljek, zaprio.

— K stavki dramskih članov naše gledališča zvemo, da sta se odpeljala v Beograd k ministerstvu prosvetne dva delegata igralcev, ki zahtevajo izdatno zvišanje gaž ter novo upravo.

— Občni zbor pevskega zboru »Glazbene Matice« se je vršil v soboto, dne 30. oktobra t. l. Predsednikom je bil izvoljen g. Josip Prunk. Nadalje je bil izvoljen nastopni odbor, ki se je konstituiral slednje: podpredsednik g. Josip Skalar, tajnik I. Peruzzi, blagajnik Karel Lasbacher, arhivar Josip Cerar, odborniki gg. Josip Cvek, Vinko Stegnar, Matija Golobič, Ivan Zavšan, Ferdinand Juvar, Vladimir Pelan, dr. Josip Čepuder in Ferdinand Palovc. Damski odbor: načelnica ga. Klementina Hrovatinova, namestnica ga. Danica Pavčič, tajnica ga. Marija Golobič, blagajničarka ga. Jelka Košmelj; odbornice: ga. dr. Cenka Čepuder, ga. Ana Jakšič, ga. Jožica Jakšič, ga. Ljudmila Rapé, ga. Helena Milnar, ga. Eda Grobelnik, ga. Iva Jurca in ga. Ema Gantar.

— Koncert Jaroslava Kodjana v Mariboru. V petek, 5. t. m. se vrši v Mariboru v gledališči dvorani koncert znanega violinskega virtuoza Jaroslava Kodjana.

— Literarni pribloj Národnih listov je prinesla dne 17. oktobra v št. 287 in Mil. Pugljeve knjige »Zakonice prevod novelete «Znamenje» iz peresa J. K. Strakatza.

Najnovejša poročila.

POGAJANJA Z ITALIJO.

— d Beograd, 3. nov. (ZNU) Jutri 4. t. m. ob 10. zvečer odpotuje naša delegacija preko Zagreba in Ljubljane v Italijo. Danes dopoldne je imel ministarski svet sejo o tekočih poslih. Sodijo, da bo jutri dopoldne imel ministarski svet še eno sejo o nekaterih političnih vprašanjih, ki se tičejo pogajani z Italijo.

— d Beograd, 3. nov. (ZNU) Medtem ko je v zadnjem času nastal popoln zastoj v vprašanju pogajanj z Italijo, je nenadoma prišel dolgo pričakovani odgovor italijanske vlade, v katerem Italija določa svoje delegate ter določa sestanek z našimi delegati na 11. t. m. Vprašanje o kraju pogajanj se bo rešilo v Genovi, kjer se bo italijanska delegacija sestala z jugoslovensko. Zdi se, da se je italijanska vlada odločila, da se končno resi jadransko vprašanje in da gre vsaj deloma na roko našim željam. V naših diplomatskih krogih vladu optimistično razpoloženje z ozirom na uspeh teh pogajanj.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati bodo šli do skrajne možnosti popuščanja.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati bodo šli do skrajne možnosti popuščanja.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati bodo šli do skrajne možnosti popuščanja.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati bodo šli do skrajne možnosti popuščanja.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati bodo šli do skrajne možnosti popuščanja.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati bodo šli do skrajne možnosti popuščanja.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati bodo šli do skrajne možnosti popuščanja.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati bodo šli do skrajne možnosti popuščanja.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati bodo šli do skrajne možnosti popuščanja.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati bodo šli do skrajne možnosti popuščanja.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati bodo šli do skrajne možnosti popuščanja.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati bodo šli do skrajne možnosti popuščanja.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati bodo šli do skrajne možnosti popuščanja.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati bodo šli do skrajne možnosti popuščanja.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati bodo šli do skrajne možnosti popuščanja.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati bodo šli do skrajne možnosti popuščanja.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati bodo šli do skrajne možnosti popuščanja.

— d Zagreb, 3. novembra. »Novosti« poročajo iz Beograda: Tukajšnji politični krog v velikim interesom pričakujejo nove pogajani z Italijo, vendar pa z veliko manjšim optimizmom, kakor pri prejšnjih vresteh o pogajanjih. Nasi delegati

Zopet pričnemo
vsako sredo in soboto
prodajati po
brezkonkurenčnih cenah
trpežno češko volneno

SUKNO

Pianino

eden nov, eden rabljen, naprodaj. Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 4, pršati v gostini.

8288

Istrij za strope izdeluje in
na debelo in drobno m² po K.
večjih narodnih znamen popust
Anton, Ljubljana, Jeranova
13, Trnovo. 4256

Zasebno ali državno službo
tehničnega uradnika ali strojnjega
konstruktorja iste absolvent višje
obrtnice. Ponudbe z navedbo plače
pod. Absolvent 8177 na upravnistvo
Slov. Naroda. 8294

Perfektnega književodja in dobro
izverbano strojepisko, zmožno slo-
venskega in nemškega jezika, stenografije in cirilice
sprejme takoj tudi v tiskarni Kregar, Tomšič
in drug. Sombor. Oferte na naslov K. A.
Kregar, Ljubljana. 826

Krompir provrsten, zdrav,
debel in trpežen izvir jugoslovenskih najboljših krajev,
oddaja družba "Jadran" v Ljubljani. Du-
najska cesta št. 9, vsak dan v množinah
od 200 kg dalje po K 1-90 kg, vrete
se morajo za napolnitve prinesi s se-
boj. Pri večjem odjemu, celih vagonov,
cena po dogovoru. 828

Veletrgovina,
dobro uvedena, v velikem mestu Spodnje
Stajerske se zaradi razmer proda
s pritiskanimi vred. Ponudbe pod
"Ugodno 8297" na upravnistvo Slovenskega
Naroda. 8297

Trgovsko hišo

sredi glavnega trga, pripravno za vsako
kupčijo, s portalom, parketiranimi so-
bam, zrcalnimi okni, kamenitimi stopni-
nicami, nadstropje visoka, s kletjo,
pralnico itd., proda za 75.000 dinarjev.
K. Bastianschitz v Sloveni Gradi. 8296

Prodajalka
za modno trgovino se takoj sprejme
pod dobrimi pogoji. Ponudbe pod
"Modna trgovina 8094" na upravnistvo
Slov. Naroda. Priložiti je ako možno
sliki in navesti prejšnja službenega
mesta. 8094

Klavirje,
godala, loke, pihala in potreb-
štine. Strune na
drobno in de-
belo. Specijalite-
te: Reliance,
Black Ends, Elite itd. Popravila iz prve
roke, strokovno in ceno. A. Mušič,
Ljubljana, Šelengurjeva ul. 6.

MILO
Zlatorog, Srna, Gaxela ter brivako
in toaletno milo priporoča tvrdka
Oswald Dobele, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. 8.0

Prodajo se
Zeleni deli za vodno kolo kompletno
in sicer: vreteno, zatočnik, (Schwungrad), 2 zobi kolesi, predleže ležišče
in jermenje. Približna teža 3000 kg.
Pojasnila dajeta Štebi in Tuječ, strojno
in elektrotehnično podjetje v Ljubljani,
Beslejeva cesta št. 4. 8281

Družabnika
Išče trgovec z mešanim blagom
ob rneji Slovenije in Hrvatske.
Potreboval bi od njega 400 do
500 tisoč krov. Naslov pove
Anončni zavod Drago Beseljak
Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.
8273

Kupujem
po načinih cenah hode, rezan in te-
san jelov kakor trd les ter drva za
kurivo. Ponudbe z navedenem franko
vagon Ljubljana. Prodajam na debelo
in drobno. Fran Šuster, lesna tr-
govina, Ljubljana, Dolenjska cesta
št. 12. 8287

Prezel sem zastopstvo pro-
vrstnih tvornic:
nudim elektrotehnični mate-
rial, betonsko železo, različen železni material in mo-
torje. Zahtevaite ponudbe

Gjorgje Grujić

Beograd, Miletina ul. 15.

ek (lovski voz) s štirimi se-
deži v zelo dobrem sta-
tusom, ugodni ceni naprodaj. Naslov p. v.
upravnistvo Slov. Naroda. 8264

oda se klavir.
pove uprav. Slov. Naroda.

ijo sprejme 3 dijake na
hrano? Želim si boljše hiše. Pri-
pravljen sem dati kurjava-
in sicer premog. Naslov pove upravnistvo
Slov. Naroda. 8294

Opremljeno sobo ješo takoj ali s 15.
novembrom mirem gospod. Cena rostranska.
Ponudbe pod "Cena postranska 8282"
na upravo Slov. Naroda. 8282

Srejme se boljši gospodje na dobro
mestansko hrano. Poizve se v Gospodki
ul. Št. 3. III. nadstropje po hodniku levo
prva vrata. 8291

Lepa dvonadstropna hiša v Mariboru
v sredini mesta naprodaj. Naslov p. v.
upravnistvo Slov. Naroda. 8293

Pianino provrsten še sko-
raj n. v. se prodaja
pri odpotovanju pri J. Plak, Gospo-
svetska c. I/III. Ogled od — 4 popoldn.

295

Elegantna soba se odda le distinguiri-
rani posleni
dam, ki ima stanovanjsko pravico. Po-
nudbe pod "Stanovanjska pravica 8272"
na upravo Slov. Naroda. 8272

Proda se več raznega pohištva,
2 vijolini, 2 vinska soda, več drugih
stvari. Naslov pove upravnistvo Slov.
Naroda. 8278

Kroški begurec, 20 let star, ki
je dovršil spodnje razrede realke in kmetijsko
šolo, is ē primerne službe. Nastop takoj.
Ponudbe pod "Begurec 8291" na upravo
Slov. Naroda. 8291

Angleška sekcija plebiscitne komisije v Celovcu prodaja

**7 lasebnih avtomobilov, 8 motornih
koles in dva tovorna avtomobila**

in sicer:

Dve limuzini Talbot-Darracq,
tipa V. 60, 16 HP., modro pleskani,
šesterosedni, s starterjem in električno raz-
svetljavo, z nikljastim okovjem, z izmenili-
vimi obroči, kompletni z gasilno pripravo,
orodjem, rezervnim kolesom, plašči, zračni-
cami itd., v popolnoma voznom stanju, ka-
kor novi.

**2 odprtva voza za ture Talbot-Dar-
racq, tipa V. 20, 16 HP., peterose-
dežna, s starterjem, električno razsvetljavo,
z nikljastim okovjem, modro pleskana, kom-
pletan z gasilno pripravo, z rezervnim ko-
lesom, plašči, zračnicami, orodjem itd., v
jako dobrem stanju.**

**3 odorte vozove za ture Fiat, mo-
del 2, 15 do 20 HP., 1 zeleno, 1 belo pleskan,**
v popolnoma voznom stanju, z električno razsvetljavo Fiat, z re-
zervnim kolesom, plašči, zračnicami, gasilno
pripravo s šipo proti vetru, s streho itd.

2 tovorna avtomobila Fiat model
15 Ter., 35 HP., kompletna, s streho,
z rezervnim kolesom, z gasilno pripravo, s
karbidno razsvetljavo, z orodjem itd., v jako
dobrem stanju.

Rezervne plašče, zračnice itd. spada-
joče k avtomobilu Talbot-Darracq tipa V. 20,
16 HP in rezervne plašče, zračnice itd. spa-
dajoče k avtomobilu Fiat, model 2, 15 do
20 HP in tovornim vozovom Fiat, model
15 Ter., 25 HP, z nadomestnimi posameznimi
deli za vse tri ozanjene tipe.

Avtomobili in motorna kolesa so vsakomur na
vpogled dne 4., 5. in 6. novembra; sprejemanje
ofertov se zaključi 8. novembra. Ponudbe mor-
ajo biti napravljene samo v sterlingsih ali
francoskih frankih.

in drugo manufakturno blago.

Po pošti razpošiljam vsak dan.

Zahtevaite cenik!

Podjetje tkanin "HERMES" Brata Vokač
v Ljubljani, Šelengurjeva ul. 5 v.l. nadstr. nasproti gl. pošte.

Automobili

naprodaj v

autogaraži

J. Gorec,
Ljubljana, Vegova ul. 8.

Hiša v Beljaku (Villach)

Nemška Avstr., dvonadstropna, nova, moderno zidana, 600 sečnjev vrta, se
zamenja s hišo z gostilno ali trgovino, tudi z drugo enako vredno v Mariboru,
Gelt al. Lubljan, ali tudi z lepšim posestvom s trgovino ali go-
stinstvo v kakem drugem prometnem kraju Slovenije. Tudi se za primerno ceno
prodaja. Ponudbe: Hochmüller, Bled. 8289

Vabilo
na
subskripcijo delnic

Kolinske tov. kavnih primesi, trg. del. podjetje v Pragi.

Glasom občnega zbora delničarjev od 5. julija 1920 in državnega odobrenja
se delnička glavnica Kč 12.000.000 — izdajo 30.000 na ime se glasečih popolnoma
in v gotovini izplačanih delnic lit. B po Kč 200 — nom.

zviša na Kč 15.000.000 —

Na podlagi tega si dovoli upravi sveti vabiti gosp. delničarje na subskripcijo
delnic pod sledečimi pogoji.

1.) Subskripcija doba se začne 26. oktobra in konča 13. novembra 1920.

2.) Na eno delnico lit. A po Kč 400 — nom. ali na dve delnici lit. B. po Kč 200 —
nom. pripade ena nova delnica glaseča se na Kč 200 — nom. Delničarji ki se udeleže
subskripciji, naj pri enem izmed subskripcijskih mest predlože pri subskripciji svoje
staré delnice brez kuponskih pol, ki se po označbi o izvršeni subskripciji takoj vrnejo.
Na drugi strani priglasitve je treba zaznamovati številke predloženih delnic v aritmeti-
čnem redu.

3.) Subskripcija cena za dosedanje delničarje je Kč 620 — in je v celem znesku
plačljiva takoj pri subskripciji.

4.) Nove delnice imajo delež na dobičku začenši z dnem 1. malega srpanja 1920.

5.) Glede delnic, ki bi na podlagi prednostne pravice ne bile subskribirane si
pridržuje upravi sveti dodatni sklep.

6.) Izkupiček, dosežen med nominalno ceno (ažijo), pripada rezervnemu fondu.

7.) Subskripcija mesta so: Živnostiška banka v Pragi, Češka banka v Pragi
in vse podružnice teh zavodov. Obchodni úřád v Pragi, Mariánská 32 in pri
blagajnah naših zavodov, v Ljubljani pri blagajni Kolinske tovarne.

V PRAGI, 20. oktobra 1920.

Kolinska tovarna kavnih primesi,
trg. del. podjetje v Pragi.

Emil Placek I. r.
predsednik upravnega sveta.

V sledi sklep občnega zbora z dne 18. oktobra 1920 se je določila dividenda
za upravno leto 1919/20 za delnice Lit. A štev. 1 do 5000 Kč 100 —.

Lit. B. štev. 5000 do 35.000 Kč 50 — in štev. 35.000 do 55.000 Kč 25 —.

Dividenda se izplačuje proti predložitvi doličnega kupona pri blagajni Kolin-

skie tovarne v Ljubljani in vseh naših zavodov.

PRAGA, 20. oktobra 1920.

Emil Placek I. r.
predsednik upravnega sveta.